

SISEMINISTER

MÄÄRUS

Kodanikuühiskonna strateegilise partnerluse tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrus reguleerib Siseministeeriumi eelarvelistest vahenditest kodanikuühiskonna poliitikavaldkonna strateegilise partnerluse konkursi läbiviimise, toetuse taotlemise, taotluse menetlemise, toetuse andmise ja tagasinõudmise tingimusi ning korda.

(2) Määrust ei kohaldata Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023), artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

§ 2. Toetuse andja

Toetuse andja on Siseministeerium (edaspidi ka *toetuse andja*).

§ 3. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on soodustada elujõulise kodanikuühiskonna arengut, kaasates vabatahtlusi kodanikuühiskonna valdkonna poliitika kujundamisse, arengukava „Sidus Eesti 2030“ ja selle programmi „Kogukondlik Eesti 2025-2028“ eesmärkide elluviimisse ning toetades partneri põhikirjaliste eesmärkide saavutamist, organisatsiooni arendamist ja jätkusuutlikku toimimist.

(2) Toetust antakse eesmärgiga:

- 1) võimestada teadlike ja aktiivsete elanike kujunemist ning osalust ühiskonnas, fookusega kodanikuharidusel ja arutelukultuuril;
- 2) toetada võimekate vabatahtlaste ja sotsiaalsete ettevõtete teket ja arengut, fookusega vabakonna elujõulisusel;
- 3) suurendada läbipaistva ja kaasava poliitika kujundamise oskusi ja võimekust, fookusega kodanikuruumil.

(3) Toetuse andmise tulemusena paranevad eelduslikult kodanikuühiskonna arenguvõimalused, kasvab kodanikuühiskonna elujõulisus ja mõju ühiskonnas, samuti tugevneb avaliku ja kolmanda sektori koostöö ja koosloome kodanikuühiskonna valdkonnas.

(4) Toetust ei tohi kasutada otseselt kasumi teenimiseks.

(5) Toetust tuleb kasutada Siseministeeriumi kodanikuühiskonna valdkonna ja selle arengu toetamiseks ning eesmärkide täitmiseks.

§ 4. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

(1) Kui määruse alusel antav toetus loetakse riigiabiks või vähese tähtsusega abiks, järgitakse konkurentsiseaduse 6. peatükki ja komisjoni määrust (EL) 2023/2831.

(2) Toetuse andja kontrollib riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrist, et taotletava toetuse andmise korral ei ületaks taotlejale eraldatud vähese tähtsusega abi koos taotlusvoorst eraldatava toetusega kolme aasta jooksul 300 000 eurot.

(3) Vähese tähtsusega abi lõikes 2 nimetatud ülemmäära arvestamisel:

1) loetakse üheks ettevõtjaks ettevõtted, kes on omavahel seotud komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 2 lõike 2 kohaselt;

2) võetakse arvesse komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 5 nõudeid vähese tähtsusega abi kumuleerimise kohta.

(4) Vähese tähtsusega abi andmisel säilitab toetuse andja toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates.

2. peatükk

Konkurss ning nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 5. Konkursi väljakuulutamine

(1) Strateegilise partnerluse konkurss kuulutatakse välja Siseministeeriumi veebilehel vähemalt kolm tööpäeva enne konkursi algust.

(2) Konkursi teade sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) toetuse andja andmed;
- 2) sihtgrupi kirjeldus;
- 3) taotluse esitamise tähtaeg ja aadress;
- 4) konkursitingimused.

(3) Konkursitingimustes esitatakse vähemalt:

- 1) toetuse andmise eesmärk ja oodatavad tulemused;
- 2) toetuse maksimaalne periood ja konkursi eelarve;
- 3) nõuded taotlejale;
- 4) nõuded taotlusele;
- 5) taotluse hindamise kriteeriumid.

(4) Konkurss on avatud vähemalt 30 kalendripäeva.

§ 6. Nõuded taotlejale

(1) Taotlejaks võib olla avalikes huvides tegutsev mittetulundusühing või sihtasutus või nendest moodustatud võrgustik või katusliit, mis ei ole riigi ega kohaliku omavalitsuse, erakonna, äriühingu(te) või nende liidu, ametiühingu või kutseliidu valitseva mõju all.

(2) Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotleja põhitegevused toetavad kodanikuühiskonna arengut ja on kooskõlas toetuse andja valdkondliku arengukava ja programmiga või Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni põhimõtetega;
- 2) taotleja on tegutsenud vähemalt kolm aastat vastavas valdkonnas;
- 3) taotlejal on liikmete aktiivse kaasamise kompetents ja kogemus;
- 4) taotlejal on võimekus osaleda poliitika kujundamises või elluviimises ning suutlikkus esitada oma liikmeskonna või esindatava huvirühma seisukohti;
- 5) taotleja järgib vabauhenduste eetikakoodeksit;
- 6) taotleja tegevus on avalik ja läbipaistev. Taotlejal on tema tegevust tutvustav veebileht, kus on avaldatud juhtorgani koosseis, taotleja põhikiri ning vähemalt viimase tegutsemisaasta majandusaasta aruanne. Taotleja veebilehelt on kättesaadavad tema kontaktandmed ning ülevaade tema tegevustest ja eesmärkidest;
- 7) taotlejal ei ole nõuetekohaselt täitmata kohustusi Siseministeeriumi ees;
- 8) taotlejal puudub maksuvõlg või see on ajatatud;
- 9) taotlejal ei ole esitamata majandusaasta aruandeid;
- 10) taotleja ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel;
- 11) taotlejal ja tema juhtorgani liikmel puudub kehtiv karistus majandus-, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest.

(3) Taotleja võib tegevuste elluviimisse kaasata partnereid, kellega koostöös ta strateegilise partnerluse raames kavandatavaid tegevusi ellu viib ja kelle osalemine projektis on vajalik soovitud tulemuste saavutamiseks. Partneril võivad tekkida tegevuste elluviimise käigus kulud. Partner peab vastama käesoleva paragrahvi lõike 2 punktide 1-2 ja 6-11 nõuetele.

§ 7. Nõuded taotlusele

(1) Taotluses peavad sisalduma järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi ja registrikood;
- 2) taotleja kontaktandmed;
- 3) taotleja arveldusarve number ja pank;
- 4) taotletav summa;
- 5) taotluse prioriteetne suund;
- 6) omafinantseeringu suurus selle olemasolul.

(2) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) sisaldama kinnitust, et taotleja vastab käesoleva määruse § 6 lõikes 2 sätestatud tingimustele;
- 2) kirjeldama käesoleva määruse §-s 9, 11 või 13 sätestatud prioriteetse suuna raames kavandatavaid tegevusi ja sekkumisi, oodatavate tulemuste saavutamiseks vajalikke prioriteete, sihtgrupe, tegevusi ja nende eeldatavat maksumust ning tulemuste saavutamise mõõdikuid;
- 3) sisaldama aja- ja tegevuskava;
- 4) kirjeldama taotleja liikmeskonda, huvirühmi või võrgustikku;
- 5) kirjeldama taotleja senist panust ja võimekust oma tegevusvaldkonna arendamisel;
- 6) sisaldama tegevuste elluviimise eest vastutava meeskonna ja selle liikmete kirjeldust;
- 7) partneri(te) kaasamise korral sisaldama partneri andmeid, kaasamise vajaduse põhjendatust ja partneri toetatavaid tegevusi;
- 8) partneri(te) kaasamise korral sisaldama partneri kinnituskirja projektis osalemise ning taotlusega tutvumise kohta.

§ 8. Taotluse esitamine

- (1) Toetuse taotlemiseks esitab taotleja digitaalselt allkirjastatud taotluse e-posti aadressile info@siseministeerium.ee. Taotlus tuleb esitada konkursi väljakuulutamise teavituses toodud tähtjaks.
- (2) Üks taotleja võib esitada taotluse ühe või mitme käesoleva määruse §-s 9, 11 või 13 sätestatud prioriteetse suuna kohta. Mitme prioriteetse suuna kohta taotluse esitamisel peavad eesmärgid ja tegevused olema esitatud iga suuna kohta eraldi.

3. peatükk

Programmi strateegilised suunad ja oodatavad tulemused

1. jagu

Teadlikud ja aktiivsed elanikud

§ 9. Eesmärk ja toetatavad tegevused

Programmi „Kogukondlik Eesti 2025-2028“ strateegilise suuna „Teadlikud ja aktiivsed elanikud“ strateegilise partnerluse prioriteetsed suunad on kodanikuharidus ja arutelukultuur.

§ 10. Oodatavad tulemused

- (1) Kodanikuhariduse prioriteetsel suunal ellu viidud tegevuste eeldatava tulemusena:
 - 1) tõuseb Eesti elanike teadlikkus kodanikuühiskonnast ja kodanikuühiskonnas osalemisest;
 - 2) väheneb osakaal elanikkonnast, kes tunnevad, et neil ei ole võimalust mõjutada ühiskonda;
 - 3) ellu on viidud teadlikkust tõstvaid ja osalust toetavaid ning pakkuvaid interaktiivseid tegevusi, sealhulgas kohalikele omavalitsustele, ministriumidele ja muudele riigiasutustele ning poliitikutele ja ajakirjanikele, tõstmaks nende teadlikkust vabakonna rollidest, võimalustest ja eripärast;
 - 4) tunnustatud on aktiivseid kodanikke, ühendusi, algatusi ja organisatsioone ühiskondliku aktiivsuse, sealhulgas vabatahtliku tegevuse ja sellesse kaasamise, ning annetuste kogumise eest;
 - 5) koostatud ja vajadusel uuendatud on vabatahtliku tegevuse ja kaasajate võrgustiku kontseptsioon ja koostöökokkulepe;
 - 6) kasutusel ja vajadusel uuendatud on vabatahtlike värava veebileht;
 - 7) koondatud on ettepanekud tervikliku kodanikuhariduse väljaarendamiseks;
 - 8) analüüsitud on lahendusi erinevat tüüpi vabatahtlike kaasamiseks ja ühiskonnaelus osalemiseks ning selleks vajalikke IT-lahendusi.
- (2) Arutelukultuuri prioriteetsel suunal ellu viidud tegevuste eeldatava tulemusena:
 - 1) on läbi viidud demokraatiatrennid ja dialoogikoolitused;
 - 2) loodud või uuendatud on demokraatiatrennide ja dialoogikoolituste materjalid avalikuks kasutamiseks;
 - 3) koolitatud on demokraatia- ja dialoogitreenerid või mentorid;
 - 4) pakutud on avalikku ja võrdsetel võimalustel ligipääsetavat platvormi, tegevusi ning võimalusi, sealhulgas sotsiaalmeedias, aruteludeks ning arutelu- ja kaasamiskultuuri edendamiseks.

2. jagu

Võimekad vabäühendused ja sotsiaalsed ettevõtted

§ 11. Eesmärk ja toetatavad tegevused

Programmi „Kogukondlik Eesti 2025-2028“ strateegilise suuna „Võimekad vabäühendused ja sotsiaalsed ettevõtted“ strateegilise partnerluse prioriteetne suund on vabäühenduste elujõulisus.

§ 12. Oodatavad tulemused

Vabäühenduste elujõulisuse prioriteetsel suunal ellu viidud tegevuste tulemusena:

- 1) tõusevad vabäühenduste finantsmajanduslikud oskused ja teadmised, finantsstabiilsus ja -jätkusuutlikkus;
- 2) tõusevad vabäühenduste teadlikkus ja oskused tehnoloogia arengu, sealhulgas tehisintellekti, kasutamise võimalustest, loodud on avalik juhendmaterjal ja pakutud on kursuseid ning koolitusi vabäühendustele tehisintellekti kasutamise võimalustest ja ohtudest vabäühenduste kompetentsi tõstmiseks;
- 3) vabäühenduste järelkasvu toetamiseks on ellu viidud ja pakutud noorte stipendiumikonkursse ning praktikavõimalusi;
- 4) analüüsitud on lahendusi vabäühenduste ja kodanikuühiskonna mõju mõõtmiseks.

3. jagu

Läbipaistev ja kaasav poliitika kujundamine

§ 13. Eesmärk ja toetatavad tegevused

Programmi „Kogukondlik Eesti 2025-2028“ strateegilise suuna „Läbipaistev ja kaasav poliitika kujundamine“ strateegilise partnerluse prioriteetne suund on kodanikuruum.

§ 14. Oodatavad tulemused

Kodanikuruumi prioriteetsel suunal ellu viidud tegevuste tulemusena:

- 1) kasvab Eesti vabäühenduste enesehinnanguline huvikaitsevõimekus;
- 2) koondatud on ülevaade strateegilisest partnerlusest ja selle eri vormidest avaliku või erasektori ja vabakonna vahel ning korraldatud on strateegilise partnerluse koolitusi;
- 3) kasvab strateegiliste partnerlussuhete arv avaliku või erasektori ja vabäühenduste vahel;
- 4) kaardistatud on kodanikuühiskonna kaasamis- ja rahastamispraktikad, koostatud on materjal kodanikuühiskonna kaasamiseks, sealhulgas uuendatud on vabäühenduste rahastamis põhimõtted.

4. peatükk

Strateegilise partneri valik

§ 15. Taotluse menetlemine

(1) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 90 kalendripäeva pärast taotluse esitamise tähtpäeva.

(2) Taotluse menetlemisel võib toetuse andja nõuda taotlejalt selgitusi ja lisateavet, taotluse täiendamist või muutmist, kui leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, selles esinevad puudused

või taotluses esitatud teabe alusel ei ole võimalik taotlust hinnata. Taotlejal on õigus esitatud taotlust täiendada ja muuta vaid toetuse andja osutatud puuduste kõrvaldamiseks.

§ 16. Taotluse vormiliste nõuete kontroll

- (1) Taotluse menetlemisel kontrollib Siseministeerium esmalt taotleja ja taotluse vastavust vormilistele nõuetele kuni 20 kalendripäeva jooksul taotluste esitamise tähtpäevast arvates.
- (2) Taotluse vormilistele nõuetele vastavuse kontrollimisel avastatud puudustest teavitatakse taotlejat ja määratakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks selgitades, et tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib toetuse andja jätta taotluse läbi vaatamata.
- (3) Taotlused, mis ei läbi taotluste vastavuse kontrolli vormilistele nõuetele, sisulisele hindamisele ei kuulu ning nende kohta tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.

§ 17. Taotluse hindamine, hindamiskriteeriumid ja valiku kord

- (1) Kui taotleja ja taotlus vastab nõuetele, esitatakse taotlus hindamiskomisjonile sisuliseks hindamiseks.
- (2) Vormilistele nõuetele vastavaid taotlusi hindab Siseministeeriumi moodustatud vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon. Siseministeeriumil on õigus hindamiskomisjoni kaasata väliseid eksperte, kes eelnevalt kinnitavad kirjalikus vormis oma sõltumatust ja erapooletust taotluse hindamisel ning hindamise käigus saadud info mitteavaldamist kolmandatele osapooltele. Kui ekspert on seotud konkursile esitatud taotluse ettevalmistamisega või toetuse taotleja või partneriga, kohustub ta viivitamata teavitama toetuse andjat huvide konfliktist ning taandama ennast taotluse hindamisest.
- (3) Taotlusi hinnatakse käesoleva määruse §-s 9, 11 või 13 sätestatud prioriteetse suuna lõikes.
- (4) Taotluse maksimaalne koondhinne on 100 punkti.
- (5) Hindamiskomisjon lähtub sisulisel hindamisel järgmistest hindamiskriteeriumidest:
 - 1) käesoleva määruse § 7 lõikes 2 nimetatud tegevuskavas toodud tegevuste omavaheline seotus ja nende mõju „Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“ ja „Kogukondlik Eesti 2025-2028“ eesmärkidele; kavandatud tegevuste eesmärgipärasus ja vajalikkuse põhjendus – maksimaalselt 40 punkti;
 - 2) indikatiivse eelarve vastavus tegevuskavale, põhjendus, realistlikkus ja säästlikkus ning kulude vajalikkus tegevuste elluviimiseks – maksimaalselt 25 punkti;
 - 3) taotleja senine panus ja võimekus valdkonna strateegilisel arendamisel, sealhulgas võimekus tegutseda üle-eestiliselt, ning tegevuste elluviimise eest vastutava(te) isiku(te) kompetents – maksimaalselt 20 punkti;
 - 4) tegevuste, tulemuste mõõtmise ja ajakava läbimõeldus ning põhjendus ja nende omavaheline loogiline seos – maksimaalselt 10 punkti;
 - 5) taotleja nägemus koostööst rahastajaga ning taotleja partner(id) ja koostöö kavandatud tegevuste elluviimiseks – maksimaalselt 5 punkti.
- (6) Taotlustest moodustatakse paremusjärjestus taotluste hindamistulemuste põhjal. Taotluse hindamistulemuse saamiseks liidetakse kõigi hindajate poolt taotlusele antud punktid ja arvutatakse hindajate arvuga jagades keskmine punktisumma. Võrdse koondhindega projektide

korral saab pingereas kõrgema koha taotlus, mille käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 1 ja 2 nimetatud hindamiskriteeriumite liidetud punktisumma on suurem. Kui liidetud punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha taotlus, mille käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 3 nimetatud hindamiskriteeriumi punktisumma on suurem. Kui ka need punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha ajaliselt varem esitatud taotlus.

(7) Taotluse täieliku või osalise rahuldamise lävendiks on koondhinne vähemalt 60 punkti.

§ 18. Konkursi tulemused

(1) Hindamiskomisjonil on võimalik konkursi tulemuste kinnitamiseks vormilistele nõuetele vastav taotlus rahuldada, jätta rahuldamata või rahuldada osaliselt. Taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või mitterahuldamise otsustab Siseministeerium, tuginedes komisjoni ettepanekule. Toetuse andja teavitab taotlejat vastavast otsusest e-posti teel hiljemalt 7 kalendripäeva jooksul alates vastava otsuse tegemisest.

(2) Taotlus rahuldatakse, kui taotleja ja taotlus vastavad kõigile määruses sätestatud nõuetele ning taotlus kuulub komisjoni hinnangul rahuldamisele.

(3) Kui taotlus ei vasta täiel määral käesoleva määruse nõuetele, jäetakse taotlus rahuldamata. Rahuldamata jätmise otsus on võimalik teha kui:

- 1) taotlus on saanud vähemalt ühe hindamiskriteeriumi väärtuseks 0 punkti;
- 2) taotluse koondhinne on väiksem kui 60 punkti;
- 3) taotluse rahuldamiseks vastavalt pingereale ei jagu eelarvevahendeid;
- 4) taotleja või temaga seotud isik mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist.

(4) Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole võimalik konkursi eelarve ületamise tõttu, kui toetuse rahastamise vahendeid jätkub osaliselt või kui see ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, konkursi eesmärki ja hindamiskriteeriume, taotluse sisu, võib taotleja nõusolekul rahuldada taotluse osaliselt.

(5) Taotluse rahuldamata jätmise või osalise rahuldamise ettepanekut peab komisjon põhjendama.

(6) Taotluse rahuldamise ja osalise rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt järgmine teave:

- 1) otsuse tegemise kuupäev;
- 2) toetuse saaja ja andja nimi;
- 3) toetuse summa;
- 4) toetuse andmise eesmärk ja peamised tegevused;
- 5) vähese tähtsusega abi andmisel märgitakse, et antav toetus on riigiabi või vähese tähtsusega abi ning toetuse andja vastutab abi andmise riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse kandmise eest;
- 6) toetuse kasutamise teavitusnõuded;
- 7) viide otsuse vaidlustamise korra kohta.

(7) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt järgmine teave:

- 1) otsuse tegemise kuupäev;
- 2) taotleja nimi;
- 3) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;

4) viide otsuse vaidlustamise korra kohta.

5. peatükk

Toetuse maksmise tingimused, aruandlus ja tagasinõudmine

§ 19. Toetuse väljamaksmine ja aruandlus

(1) Toetus makstakse toetuse saajale perioodil 2025-2027 välja kolmes osas igal eelarveaastal eraldi.

(2) Siseministerium maksab toetuse saajale 2025. a toetuse välja hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul otsuse tegemisest arvates. 2026. ja 2027. a toetused makstakse välja pärast eelneva perioodi aastaaruande aktsepteerimist hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul.

(3) Toetuse andja hindab taotluses kirjeldatud tegevuste elluviimist ja eesmärkide saavutamist iga kalendriaasta järgselt. Toetuse saaja esitab siseministeriumile partnerluse elluviimise kohta kalendriaasta aastaaruande toetuse määramise otsuses sätestatud tähtajal ning lõpparuande 30 kalendripäeva jooksul strateegilise partnerlusperioodi lõppkuupäevast arvates. Aruanded esitatakse käesoleva määruse lisa vormil.

§ 20. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted

(1) Toetusega võib katta ainult abikõlblikke kulusid, mis peavad olema taotluse eelarves lahti kirjutatud, vastama toetatava tegevuse eesmärkidele ja tegevustele, olema põhjendatud, vajalikud ja tõhusad.

(2) Abikõlblikud kulud on:

- 1) plaanitud tegevuste läbiviimisega otseselt seotud kulud;
- 2) toetuse kasutamise seotud töötajate töötasud, mis on proportsioonis toetatava tegevuse heaks töötatud ajaga;
- 3) ekspertide tasud, mida makstakse konkreetsete mõõdetavate tööülesannete tegemiseks kindlaksmääratud ajal;
- 4) tegevuse seotud ürituste ja koolituste korraldamise kulud;
- 5) analüüside, strateegiate ja arengukavade koostamise ning andmebaaside koostamise ja analüüsiga seotud kulud;
- 6) toetatavate tegevuste elluviimisega seotud kommunikatsiooni- ja teavitustegevuste, teenuste sisseostmise ja tegevuste läbiviimiseks vajalikud üldkulud;
- 7) riiklikud maksud ja lõivud, mida Eesti riik ei tagasta;
- 8) muud põhjendatud kulud, mis on ette nähtud tegevustega seotud eelarves.

(3) Mitteabikõlblikud kulud on:

- 1) investeeringud maa ja kinnisvara soetamiseks;
- 2) kapitalirendi tüüpi lepingu alusel tekkinud kulu;
- 3) toetuse saajaga seotud isikute huvide konflikti olukorras tehtud kulud, sealhulgas tehingud juhatuse liikme äriühinguga;
- 4) finantstehingute intressikulud, valuuta vahendamise komisjonitasud ja kahjud ning teised finantskulud;
- 5) viivised ja rahatrahvid;
- 6) vaide- ja kohtumenetluse menetluskulud;
- 7) reserv ootamatute või ettenägematute kulude katmiseks;

- 8) sotsiaaltoetused;
- 9) kulu, mille katteks on toetust eraldatud või makstud teisest projektist, riigieelarve või muu avaliku sektori toetusest või muust välistoetusest;
- 10) kulu, et soetada avaliku sektori poolt varem teisele isikule tasuta võõrandatud vara;
- 11) muud tegevuste elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebaolulised kulud.

(4) Kõik toetuse kasutamisel tekkinud kulud peavad olema tõendatud arve või võrdväärse tõendusväärtusega raamatupidamisdokumentidega.

§ 21. Toetuse tagasinõudmine ja taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Toetuse andja võib makstud toetuse põhjendatud mahus osaliselt või täielikult tagasi nõuda või vähendada järgneva eelarveaastaks kavandatud toetussummat, kui:

- 1) ei ole tõendatud projekti tulemuste ja eesmärgi saavutamist;
- 2) toetust ei ole kasutatud otsuses ettenähtud korras ja tingimustel või ei ole esitatud toetuse kasutamise aruannet;
- 3) toetuse saaja ei võimalda pädeval isikul kontrollida toetuse kasutamise sihipärasust ega taga juurdepääsu kõikidele toetuse kasutamise seotud dokumentidele mõistliku aja jooksul alates sellekohasest nõudmisest;
- 4) oluliselt on rikutud käesoleva määruse § 22 lõike 2 punktides 5 ja 6 sätestatud teavituse nõudeid;
- 5) on ületatud aruandlusega seotud tähtaegu;
- 6) selgub, et taotlus rahuldati esitatud valeandmete põhjal või toetuse saaja on varjanud andmeid või teavet;
- 7) taotlejal on toetuse andja ees muid täitmata rahalisi kohustusi;
- 8) toetus jääb otsuses määratud tähtajaks kasutamata;
- 9) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.

(2) Toetuse andja võib toetuse rahuldamise otsuse edasiulatuvalt kehtetuks tunnistada või määratud toetuse summat muuta juhul, kui riigieelarvelised vahendid ei võimalda toetust maksta toetuse määramise otsuses ettenähtud mahus. Antud põhjendustel kehtetuks tunnistamise otsus tuleb teha hiljemalt 60 kalendripäeva jooksul pärast riigieelarve seaduse vastuvõtmist.

(3) Tagasinõude täitmise tähtaeg on 60 kalendripäeva alates toetuse tagasinõudmise otsuse kättetoimetamisest.

(4) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib ajatada toetuse saaja põhjendatud ajatamistaotluse alusel.

(5) Ajatamistaotlus koos ajatamiskavaga tuleb esitada hiljemalt 20 kalendripäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse kättesaamisest.

(6) Ajatamistaotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta teeb toetuse andja otsuse 20 kalendripäeva jooksul ajatamistaotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada mõistliku aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

(7) Toetuse tagasimaksmise ajatamise perioodi määrab Siseministeerium, võimalusel arvestades toetuse saaja esitatud soovitud tagasimaksmise ajatamiskava.

(8) Kui toetuse saaja ei maksa toetust tagasi ajatamiskava järgi, võib ajatamise otsuse tunnistada kehtetuks. Ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral peab toetuse saaja maksma toetuse tagasi 30 kalendripäeva jooksul ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse kättetoimetamisest arvates.

6. peatükk

Poolte õigused ja kohustused

§ 22. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus:

- 1) saada toetuse andjalt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega;
- 2) toetusest loobuda või toetus tagastada igal ajal täies ulatuses.

(2) Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) kasutama toetust sihipäraselt taotluses, taotluse rahuldamise otsuses, käesolevas määruses ja teistes õigusaktides sätestatu järgi;
- 2) kajastama tegevuste abikõlblikke kulusid raamatupidamises muudest kuludest selgelt eristatavalt;
- 3) võimaldama toetuse andjal ja muul toetuse andja poolt järelevalvet tegeval isikul juurdepääsu kõikidele toetuse kasutamisega seotud dokumentidele nõutud tähtajaks;
- 4) teavitama viivitamata toetuse andjat asjaoludest, mis võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist;
- 5) avalikustama oma kodulehel toetuse eesmärgid, toetussumma ning info olulisemate tegevuste ja tulemuste kohta;
- 6) nimetama Siseministeeriumit kirjeldatud tegevuse toetajana vastavates trükistes, reklaamides ja avalikel esinemistel, kasutades võimaluse korral Siseministeeriumi logo. Logo kasutus peab vastama valitsusasutuste ühtse visuaalse identiteedi stiiljuhistele;
- 7) kandma kasutamata ja tagasinõutud toetuse tagasi tähtajaks;
- 8) säilitama taotluse ja projekti teostamisega seonduvat dokumentatsiooni seitse aastat pärast partnerlusperioodi lõppemist.

§ 23. Toetuse andja õigused ja kohustused

(1) Siseministeeriumil on õigus:

- 1) kontrollida toetuse kasutamise eesmärgipärasust, sealhulgas toetuse kasutamise vastavust käesolevale määrusele ja taotluse rahuldamise otsusele;
- 2) nõuda taotluses sisaldunud tegevuste eesmärkide, kestuse, oodatavate tulemuste ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad tegevuste nõuetekohast elluviimist ning toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 3) jätta toetus välja maksmata või nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub käesolevas määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses või käesolevas määruses sätestatust;
- 4) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saajal on tekkinud maksu- või maksevõlg riigi ees ja see on ajatamata;
- 5) sätestada taotluse rahuldamise ja osalise rahuldamise otsuses otsuse kehtetuks tunnistamise ja otsuse muutmise võimalus, kui riigieelarvelised vahendid ei võimalda edasiulatuvalt toetust maksta.

(2) Siseministerium on kohustatud:

- 1) edastama taotlejale või toetuse saajale käesoleva määrusega reguleeritud otsused käesolevas määruses sätestatud aja jooksul;
- 2) tagama vähese tähtsusega abi andmise korral andmete kandmise registrisse ja vähese tähtsusega abi registrisse ning muude konkurentsiseaduse 6. peatükis sätestatud kohustuste täitmise;
- 3) säilitama vähese tähtsusega abi andmise korral toetuse taotlemise, andmise, kulu abikõlblikkust tõendavate ja muude dokumentide ning teabega seotud tõendeid kümme aastat viimase taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates;
- 4) kontrollima toetatud tegevuste elluviimist;
- 5) teavitama toetuse saajat viivitamata käesolevas määruses ja teistes toetuse kasutamist reguleerivates õigusaktides tehtud muudatustest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler